

Markus Zusak

LA LLADRE DE LLIBRES

Traducció d'Anna Ullibbarri

La Campana

*La traducció d'aquesta obra ha comptat
amb l'ajut de la Institució de les Lletres Catalanes*

Títol original: *The book thief*
© Markus Zusak, 2005

1a edició: juliol de 2007
3a edició: gener de 2008

© de la traducció al català: Anna Ullibarri
© Edicions La Campana
Muntaner, 248, 1r, 2a
08021 Barcelona
Tel.: 93 453 16 65 / Fax: 93 451 89 18

Disseny col·lecció: Eumogràfic
Disseny coberta: Zink comunicació
Foto coberta: FPG/Getty Images

ISBN: 978-84-96735-04-0
Dipòsit legal: B. 7.481 - 2008
Fotocomposició: EdiGestió (Barcelona)
Impressa a Romanyà/Valls. Capellades (Barcelona)

*Per a Elisabeth i Helmut Zusak
amb amor i admiració.*

AGRAÏMENTS

Voldria començar donant les gràcies a Anna McFarlane –que és tan entesa com cordial– i a Erin Clarke –per la seva previsió, la seva amabilitat i per donar sempre el consell adequat en el moment just–. També estic especialment agraït a Bri Tunnicliffe per aguantar-me i per haver-se cregut que compliria els terminis.

Estic en deute amb Trudy White pel seu talent i la seva gràcia. És un honor que aquestes pàgines comptin amb les seves il·lustracions.

Aquest llibre tampoc no hauria estat possible sense les següents persones: Cate Paterson, Nikki Christer, Jo Jarrah, Anyez Lindop, Jane Novak, Fiona Inglis i Catherine Drayton. Gràcies per invertir el vostre valuós temps en aquesta història i en mi. Mai no us ho podré agrair prou.

Gràcies també al Jewish Museum de Sydney, a l’Australian War Memorial, a Doris Seider, del Judischen Museum de Munic, a Andreus Heusler, de l’Arxiu Municipal de Munic, i a Rebecca Biehler per la informació referent als costums estacionals de les pomeres.

El meu agraïment també a Dominika Zusak, Kinga Kovacs i Andrew Janson per haver sabut esperar-me i per la seva capacitat d’aguant.

I finalment, dono les gràcies molt especialment a Lisa i a Helmut Zusak per tantes històries difícils de creure, per les rialles, i per haver-me mostrat l’altra cara de les coses.

MARKUS

PRÒLEG

MUNTANYES DE RUNA

on la nostra narradora presenta:

la narradora – els colors –
i la lladre de llibres

LA MORT I LA XOCOLATA

Primer els colors.

Després els humans.

Així és com normalment veig les coses.

O almenys ho intento.

☞ VET AQUÍ UN PETIT FET ☞

Et moriràs.

Amb tota sinceritat, procuro prendre'm aquest tema amb bon humor, tot i que, per molt que protesti, a la majoria de la gent li resulta molt difícil creure'm. Si us plau, creu-me. De debò que puc ser d'allò més alegre. Puc ser amable. Agradable. Afable. I això només pel que fa a les as. Però no em demanis que sigui simpàtica. Jo de simpàtica no en tinc res.

☞ REACCIÓ AL FET ANTERIORMENT ESMENTAT ☞

Et preocupa?

T'ho prego: No tinguis por.

Si una cosa no sóc és injusta.

Una presentació, és clar.

Un començament.

On són les bones maneres?

Podria presentar-me com cal, però en el fons no és necessari. Ja em coneixeràs prou bé i prou aviat. Tot dependrà d'un ventall de variables diverses. No cal dir que en un moment donat em plantaré damunt teu tan cordialment com sigui possible. La teva ànima serà als meus braços. Un color es posarà al damunt de la meva espatlla. Delicadament te m'emportaré.

En aquell moment, tu estaràs ajagut. (Rarament em trobo la gent de peu dret.) Quedaràs atrapat dins del teu cos endurit. Potser hi haurà una revelació. Un xiscler degotarà dins l'aire. L'únic so que sentiré després d'això serà la meva pròpia respiració i la remor i l'olor del trepig de les meves pròpies passes.

La pregunta és: quin color tindrà tot plegat en el moment que et vingui a buscar? Què estarà dient el cel?

Personalment, m'agrada el cel de color xocolata. Xocolata negra. La gent diu que m'escau. De tota manera, intento que m'agradi tots els colors que veig. L'espectre complet. Un bilió de sabors, si fa no fa, on no n'hi ha dos d'iguals i un cel per anar llepant lentament. Això em calma l'estrès. M'ajuda a relaxar-me.

UNA PETITA TEORIA

**La gent només observa els colors al principi
i al final del dia, però jo tinc bastant clar
que un dia es va fonent i confonent a través d'infininitat
de matisos i tonalitats. Una sola *hora* pot constar
de milers de colors diferents. Gros cerosos,
blaus esquixats de núvols. Foscors tenebroses. En la meua línia
de treball dono molta importància al fet de saber-los percebre.**

Tal com he insinuat, l'única cosa que em salva és distreure'm. Fa que no perdi el seny. Tenint en compte el temps que fa que faig aquesta feina, m'ajuda a suportar-ho. El problema és: qui podria substituir-me? Qui podria actuar en lloc meu mentre m'agafo unes

vacances en un dels vostres típics complexos turístics, sigui del tipus tropical o de la modalitat estació d'esquí? La resposta, evidentment, és ningú. I això m'ha induït a prendre una decisió conscient i deliberada: que distreure'm sigui les meves vacances. Jo, no cal dir-ho, faig les vacances als increments. De colors.

Amb tot, és possible que et preguntis: I per què necessita fer vacances? *De què s'ha de distreure?*

La qual cosa em porta al punt següent.

Els humans que queden.

Els supervivents.

Aquests sí que no suporto mirar-los, tot i que moltes vegades encara hi caic. Recorro deliberadament als colors per treure-me'ls del cap, però de tant en tant veig com els qui han quedat enrere s'ensorren dins d'un trencaclosques de conscienciació, desesperació i sorpresa. Tenen els cors perforats. Tenen els pulmons matxucats.

I això em porta al tema sobre el qual t'estic parlant aquest matí, o aquesta nit, o a l'hora i el color que sigui. És la història d'un d'aquests supervivents perpetus: una experta en això de ser deixat enrere.

En realitat és una petita història sobre, entre altres coses,

- una nena
- unes paraules
- un acordionista
- uns alemanys fanàtics
- un boxejador jueu
- i una pila de furts.

Vaig veure la lladre de llibres tres vegades.

AL COSTAT DE LA VIA DEL TREN

Primer de tot, una cosa blanca. D'un blanc enlluernador.

Alguns de vosaltres segurament estareu pensant que el blanc no és cap color i totes aquelles bestieses tan suades. Bé, sóc aquí per dir-te que sí que ho és. El blanc és sense cap mena de dubte un color i, personalment, no crec que tinguis ganes de discutir-m'ho.

❧ UN ANUNCI TRANQUIL·LITZADOR ❧

Malgrat l'amenaça prèvia, si us plau, mantingues la calma.

Sóc una fanfarrona.

No sóc violenta. No sóc maliciosa.

Sóc un resultat.

Sí, era blanca.

Era com si el planeta s'hagués vestit de neu. Com si se l'hagués posat per sobre, com et poses un jersei. Al costat de la via del tren, unes petjades s'ensorraven fins al genoll. Els arbres vestien mantes de gel.

Com ja et deus haver imaginat, algú havia mort.

No es podien limitar a deixar-lo a terra. Perquè de moment no era cap problema, però ben aviat netejarien el tram del davant i el tren hauria d'avançar.

Hi havia dos empleats del ferrocarril.

Hi havia una mare i la seva filla.

Un cadàver.

La mare, la filla i el cadàver continuaven allà tossudament i en silenci.

–I què més vols que hi faci, jo?

Els empleats eren alt i baix. L'alt sempre parlava primer, tot i que no era el que manava. Va mirar el més petit i grassonet. El de la cara vermella i sucosa.

–Home –va respondre–, no podem pas deixar-los així, oi que no?

L'alt estava a punt de perdre la paciència.

–Per què no?

I el més petit, que era ben bé a tocar, va explotar. Va mirar amunt, a la barbata de l'alt, i va cridar:

–*Spinst du?* Ets burro? –La repulsió li creixia a les galtes per moments. La pell se li expandia.– Vinga, va –va dir mentre avançava amb dificultat per la neu–. Si cal, els tornarem a pujar a tots tres. Ho notificarem a la propera parada.

Pel que fa a mi, ja havia comès el més elemental dels errors. No us puc explicar fins a quin punt em sentia decebuda de mi mateixa. D'entrada ho havia fet tot bé:

M'havia concentrat en el cel enlluernador, blanc com la neu, que reflectia la finestra del tren en moviment. Pràcticament el vaig *inhalar*, però, tot i això, vaig defallir. Vaig doblegar-me: m'hi vaig interessar. En la nena. Em va guanyar la curiositat i em vaig resignar a quedar-m'hi tant de temps com m'ho permetés la meva agenda. I vaig mirar.

Vint-i-tres minuts més tard, quan el tren es va aturar, vaig baixar amb ells.

Hi tenia una ànima petita, als braços.

Em vaig posar una mica a la dreta.

El dinàmic duet d'empleats es va encaminar cap a la mare, la

mena i el petit cadàver masculí. Recordo perfectament que aquell dia jo respirava sorollosament. Em sorprèn que els empleats no s'adonessin de la meua presència quan van passar pel meu costat. El món es vinclava sota el pes de tota aquella neu.

A la meua esquerra, a uns deu metres, hi havia la mena de peu dret. Pàl·lida, amb l'estómac buit i congelada.

La boca li tremolava.

Tenia els braços gelats i encreuats.

Les llàgrimes s'havien glaçat a la cara de la lladre de llibres.